

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Psychologii i Kognitywistyki
Zakład Seksuologii Społecznej i Klinicznej

Dominika Bartoszak

**FUNKCJONOWANIE EMOCJONALNE SPRAWCÓW
PRZESTĘPSTW SEKSUALNYCH WOBEC DZIECI**

Emotions in child sexual abuse offenders

**Praca doktorska
napisana pod kierunkiem
Prof. dr hab. Marii Beisert**

Poznań 2021

Funkcjonowanie emocjonalne sprawców przestępstw seksualnych wobec dzieci

Słowa kluczowe: etiologia przestępczości seksualnej, zaburzenia regulacji emocji, radzenie sobie poprzez seks, wykorzystanie seksualne dziecka, przestępcy seksualni.

Problem: Badania miały na celu eksplorację roli zaburzeń regulacji emocji w procesie popełniania przestępstwa seksualnych wobec dzieci. Zidentyfikowano możliwe mechanizmy (poziomy) ich działania, które następnie osadzono w szerszym kontekście etiologicznym, odwołując się do Zintegrowanej Teorii Przestępczości Seksualnej (Ward i Beech, 2006, 2008). Sprawdzano, w jaki sposób takie czynniki etiologiczne jak: cechy temperamentalne, neurotyczność, specyfika rozwoju seksualnego w okresie adolescencji, stosowanie używek, rodzaj zakładu karnego, w którym przebywa sprawca oraz długość pobytu wiążą się z zaburzeniami regulacji emocji. Weryfikowano również zależności między zaburzeniami regulacji emocji i cechami popełnionych czynów oraz recydywą seksualną. W ostatnim kroku zbadano, czy relacja między zaburzeniami regulacji a cechami czynów jest zapośredniczona przez strategię radzenia sobie ze stresem (szczególnie radzenie poprzez seks). Dokonano także porównań sprawców wykorzystania seksualnego dziecka z grupami kontrolnymi – sprawców przestępstw przeciw mieniu oraz mężczyzn niekaranych, pod względem poziomu zaburzeń regulacji emocji oraz stosowanych strategii radzenia sobie ze stresem.

Metoda: Zbadano 219 mężczyzn: 74 sprawców wykorzystania seksualnego dziecka, 72 sprawców przestępstw przeciw mieniu i 73 mężczyzn niekaranych. Zaburzenia regulacji emocji mierzono kwestionariuszowo - Kwestionariuszem Trudności w Regulacji Emocji (Gratz i Roemer, 2004) oraz quasi-eksperymentalnie – zmodyfikowanym testem dodawania bodźców słuchowych PASAT-C (Lejuez, Kahler i Brown, 2003) oraz testem wykonawczym hamowania reakcji Stop Signal Task (Logan i Cowan, 1984). Pomiaru strategii radzenia sobie ze stresem poprzez seks dokonano narzędziami własnej konstrukcji: Kwestionariuszem Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych Poprzez Fantazje Seksualne oraz Skalą Radzenia Sobie Poprzez Seks, natomiast styl radzenia sobie ze stresem zbadano Kwestionariuszem Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych (Endler i Parker, 1990a). Czynniki etiologiczne badano przy użyciu: Formalnej Charakterystyki Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu w wersji zrewidowanej, FCZ-KT(R) (Cyniak-Cieciura, Zawadzki i Strelau, 2016), Kwestionariusza IPIP-BFM-20 (Topolewska, Skimina, Strus, Ciecuch i Rowiński, 2014) oraz autorskiej Wystandaryzowanej Rozmowy Klinicznej. Dane o cechach czynu i otoczenia oraz o recydywie pochodziły z Akt Penitencjarnych. Czyny oceniano również przy użyciu Skali Przemocy i Skali Inwazyjności Czynu (Beisert, 2012).

Wyniki: Sprawcy wykorzystania seksualnego dziecka przejawiali zróżnicowane nasilenie zaburzeń regulacji emocji. Zaburzenia regulacji emocji były związane z reaktywnością, wytrzymałością, neurotycznością, specyfiką rozwoju seksualnego w okresie adolescencji, stosowaniem używek oraz rodzajem zakładu karnego, w którym przebywa sprawca, cechami czynu (natężenie przemocy oraz wielopostaciowość czynu) oraz recydywą. Dodatkowo odnotowano związki między radzeniem sobie ze stresem a reaktywnością, wytrzymałością, neurotycznością, specyfiką rozwoju seksualnego w okresie adolescencji, stosowaniem używek oraz długością kary, a także w obrębie samych symptomów, a więc między zaburzeniem regulacji emocji a radzeniem sobie ze stresem. Sprawcy seksualni okazali się charakteryzować niższym poziomem zaburzeń regulacji emocji od sprawców przestępstw przeciw mieniu. Sprawcy wykorzystania seksualnego dziecka cechują się największym nasileniem stylu skoncentrowanego na emocjach ze wszystkich badanych grup oraz większym nasileniem stylu skoncentrowanego na unikaniu niż mężczyźni niekarani. Sprawcy przestępstw seksualnych oraz sprawcy przestępstw przeciwko mieniu charakteryzuje większe natężenie stosowania strategii radzenia sobie poprzez aktywność seksualną niż mężczyzn niekaranych. Uzyskane wyniki nie pozwoliły potwierdzić mediacyjnej roli radzenia sobie ze stresem we wpływie zaburzeń regulacji emocji na cechy czynu.

Wnioski: Przeprowadzone badania wspierają założenie o występujących w grupie sprawców przestępstw seksualnych trudności w zakresie regulowania emocji, poczynione przez innych badaczy oraz klinicystów (Langton i Marshall, 2000; Marshall, Cripps, Anderson i Cortoni, 1999; Smallbone i Dadds, 2000; Ward i Hudson, 2000; Ward, Hudson, Keenan, 1998). Badania potwierdziły również cyrkularność mechanizmu działania zaburzeń regulacji emocji w tej grupie. Mianowicie, deficyty w regulacji stanów afektywnych nie tylko przyczyniają się do procesu przestępczego, lecz stanowią również czynnik ryzyka związany z późniejszą recydywą przestępstwa seksualnego (por. Howells, Day, Wright, 2004; Hanson i Harris, 2000. 2001; Thornton, 2002).

Dominika Bartoszak

Emotions in child sexual abuse offenders

Key words: etiology of sexual offending, *emotion regulation disturbance*, coping using sex, child sexual abuse, sexual offenders

Problem: The research was aimed at exploring the meaning and role of emotion regulation disturbance in child sexual abuse. Possible mechanisms were identified and embedded in a wider etiological context, referring to the Integrated Theory of Sexual Offending (Ward & Beech, 2006, 2008). It was explored how etiological factors such as temperamental traits, neuroticism, sexual development during adolescence, the use of psychoactive substances, the type of prison and the length of a prison sentence served are associated with disturbances in emotion regulation. The relationships between emotion regulation disturbance and characteristics of an offense as well as sexual recidivism were verified. In the last step, it was examined whether the relationship between regulatory disturbances and characteristics of an offense is mediated by the strategies of coping with stress (especially by using sex). The child sexual abuse offenders were compared with control groups – property offenders and nonoffenders in terms of the level of emotion regulation disturbance and the stress coping strategies.

Method: 219 males participated in this study: 74 child sexual abuse offenders, 72 property offenders and 73 nonoffenders. Emotion regulation disorders were measured with the Emotion Regulation Difficulty Questionnaire (Gratz & Roemer, 2004) and quasi-experimentally with the PASAT-C (Lejuez, Kahler & Brown, 2003) and the Stop Signal Task (Logan & Cowan, 1984). Coping with stress by using sex was measured with one's own designed methods: the Coping Using Sexual Fantasies Inventory and the Coping Using Sex Scale, while the coping style was examined with the Coping Inventory for Stressful Situations (Endler & Parker, 1990a). Etiological factors were examined using: The Formal Characteristics of Behaviour-Temperament Inventory – Revised (Cyniak-Cieciura, Zawadzki & Strelau, 2016), IPIP-BFM-20 Questionnaire (Topolewska, Skimina, Strus, Ciecuch & Rowiński, 2014) and the author's Standardized Clinical Interview. Data about characteristics of an offense, environment and about recidivism came from penitentiary files. Offence characteristics were also evaluated based on Scale of Violence and the Scale of Invasiveness of Action (Beisert, 2012).

Results: The child sexual abuse offenders manifested differential intensity of emotion regulation disturbance. Emotion regulation disturbance was associated with reactivity, endurance, neuroticism, sexual development during adolescence, the use of psychoactive substances, type of prison, the characteristics of the offence (intensity of violence and the multiform nature of the offence) and recidivism. In addition, relationships were noted between coping with stress and reactivity, endurance, neuroticism, sexual development during adolescence, the use of stimulants and the length of a prison sentence served as well as within the symptoms themselves - between disturbed emotion regulation and coping with stress. Child sexual abuse offenders turned out to be characterized by a lower level of emotion regulation disturbance than property offenders. Sexual offenders showed the highest level of emotion-focused coping style from all the studied groups and a highest level of the avoidance-focused coping style than nonoffenders. Child sexual abuse offenders and property offenders showed higher level of the coping with stress by using sex than nonoffenders. The results did not confirm the mediating role of coping with stress in the influence of emotion regulation disturbance on the characteristics of an offense.

Conclusion: The research supports the assumption made by researchers and clinicians that *disturbed emotional regulation* is an important factor in child sexual abuse (Langton & Marshall, 2000; Marshall, Cripps, Anderson & Cortoni, 1999; Smallbone & Dadds, 2000; Ward & Hudson, 2000; Ward, Hudson & Keenan, 1998). The research also confirmed the circular nature of the emotion regulation disturbance mechanism in this group. Deficits in the emotion regulation not only contribute to the criminal behavior, but are also an important risk factor associated with sexual recidivism (Howells, Day & Wright, 2004; Hanson & Harris, 2000, 2001; Thornton, 2002).